

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Συνθήκες εργασίας και διαβίωσης αλλοδαπών εργαζομένων: η ευθύνη της Πολιτείας για τη βράνωση εκμετάλλευση συνανθρώπων μας

Η ΕΕΔΑ, ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας για την προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, εκφράζει τον αποτροπισμό της για την ανανδρη επίθεση μπράβων της εργοδοσίας κατά αλλοδαπών εργαζομένων, στη Μανωλάδα, και ελπίζει ότι η τιμωρία των εμπλεκόμενων θα είναι έγκαιρη, παραδειγματική και αποτελεσματική.

Ωστόσο, οι πρόσφατες εγκληματικές ενέργειες δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία. Ήταν το αποκορύφωμα συστηματικής εγκληματικής συμπεριφοράς εργοδοτών. Συνάνθρωποί μας – που συχνά είναι και θύματα σωματεμπορίας – εργάζονται και διαβιών, *και σε άλλες περιοχές της χώρας*, σε συνθήκες δουλείας και εξαθλίωσης, με την ανοχή της Πολιτείας.

Έχουν έτσι δημιουργηθεί καταστάσεις βαριάς προσβολής της αρχής του Κράτους Δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, που εκμηδενίζουν την ανθρώπινη αξία, κλονίζουν την κοινωνική συνοχή και υποβαθμίζουν τον πολιτισμό μας.

Οι καταστάσεις αυτές έχουν επανειλημμένα και από καιρό καταγγελλθεί από τα μέσα ενημέρωσης. Ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε το 2008 παρέμβαση των αρμόδιων αρχών, το ΣΕΠΕ ανταποκρίθηκε τότε αμέσως, αλλά κατόπιν οι έλεγχοι ατόνησαν.

Η βράνωση και εξευτελιστική αυτή μεταχείριση παραβιάζει κατάφωρα κανόνες του Συντάγματος και του ευρωπαϊκού και διεθνούς δικαίου, που δεσμεύουν όλα τα κρατικά όργανα και κατοχυρώνουν θεμελιώδη δικαιώματα, τα οποία ανήκουν σε κάθε άνθρωπο, χωρίς καμιά διάκριση. Οι κανόνες αυτοί απαιτούν σεβασμό και προστασία της αξίας κάθε ανθρώπου, της ζωής και της σωματικής ακεραιότητάς του, απαγορεύουν τη δουλεία και κάθε απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση καθώς και τη σωματεμπορία, επιβάλλουν δίκαιες και αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και διαβίωσης, ισότητα αμοιβών, κοινωνική ασφάλιση και αρωγή και προστασία της υγείας.

Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκηση όλων των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Όχι μόνο να μην τα θίγουν με δικές τους ενέργειες ή παραλείψεις, αλλά και να λαμβάνουν έγκαιρα και αποτελεσματικά μέτρα για την πρόληψη και καταστολή κάθε παραβίασής τους από ιδιώτες. Δυστυχώς, δεν ανταποκρίνονται πάντα σε αυτή την υποχρέωσή τους. Ετσι, έχουμε επί σειρά ετών *θύματα στυγνής εργοδοτικής εκμετάλλευσης, αλλά και παραβάσεων καθηκόντων από τις αρμόδιες αρχές.*

Η ΕΕΔΑ έχει επανειλημμένα υποβάλει προτάσεις για την προστασία των πιο πάνω δικαιωμάτων.¹ Τώρα, τονίζει ότι ***η ύφεση και η κρίση δεν πρέπει να οδηγήσουν στην αποδιοργάνωση και αδράνεια των ελεγκτικών μηχανισμών και καλεί όλα τα κρατικά όργανα να εκπληρώσουν, χωρίς αναβολή, τις υποχρεώσεις τους, και ιδίως:***

➤ τα ελεγκτικά όργανα, όπως το ΣΕΠΕ (που αποδέχτηκε την ευθύνη του από το 2008 και τώρα επισκέφτηκε την περιοχή), την Υπηρεσία Ελέγχου Ανασφάλιστης Εργασίας του ΙΚΑ και τα όργανα του ΟΓΑ, να προβαίνουν σε τακτικούς και απροειδοποίητους ελέγχους,

➤ την Κυβέρνηση και τη Βουλή να ενισχύσουν τη στελέχωση, την υλικοτεχνική υποδομή και τη διαρκή επιμόρφωση του ΣΕΠΕ, χωρίς περιορισμούς,

➤ τις υπηρεσίες δίωξης σωματεμπορίας της ΕΛ.ΑΣ να εμπλακούν ενεργά,

➤ κάθε αρμόδιο όργανο, να εξασφαλίσει στα θύματα, όπως απαιτούν το Σύνταγμα, οι διεθνείς συμβάσεις και το δίκαιο της ΕΕ (ιδίως ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, η Οδηγία 2009/52 την οποία μετέφερε ο Ν. 4052/2012, καθώς και άλλες συναφείς Οδηγίες), ιδίως:

- νόμιμη διαμονή και δυνατότητα εργασίας στην Ελλάδα, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και αποζημίωση για κάθε υλική και ηθική ζημία που υπέστησαν,
- πλήρη, και αναδρομική, ικανοποίηση όλων των εργασιακών, ασφαλιστικών και λοιπών δικαιωμάτων τους, και κατοχύρωσή τους για το μέλλον, χωρίς διάκριση σε σχέση με τους Έλληνες εργαζόμενους.

Αθήνα, 29 Απριλίου 2013.

¹ Βλ. π.χ. για το δικαίωμα των μεταναστών στην υγεία (2007), την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (2008), τη βράνωση και εξευτελιστική μεταχείριση οροθετικών γυναικών (2012), παρατηρήσεις στο σχέδιο ελληνικής έκθεσης στην Επιτροπή των Η.Ε. κατά των βασανιστηρίων (2009), παρατηρήσεις στην 7^η ελληνική έκθεση στην Επιτροπή των Η.Ε. για την εξάλειψη των διακρίσεων κατά των γυναικών (2010): www.nchr.gr